

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/796– /2010. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **pásztói** lakos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 357/2010. (VII. 7.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a tisztességes eljáráshoz fűződő jog tekintetében

h e l y t a d o k,

egyéb tekintetben azt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos panaszában leírta, hogy 2010. május 14-én 18:15 óra körüli időpontban a Budapest V. Vértanúk terén egy demonstráció résztvevőit „békítette”, az emberekkel beszélgetett. Ekkor odalépett hozzá három rendőr, és igazolásra szólították fel.

A panaszos sérelmezte, hogy

- a rendőrök nem közölték az intézkedés „tárgyát”, hanem azt mondták, hogy „általános igazoltatásról” van szó. Ismételt kérdésére ugyanezt a választ kapta,
- sérelmezte azt is, hogy – noha tudomása szerint erre nem volt köteles –, meg kellett adnia lakcímét is,
- adatait egy igazoltató lapon rögzítették, ennek okáról sem kapott felvilágosítást.
- a rendőrök sem az intézkedés megkezdésekor, sem annak végén nem mutatkoztak be, nem közölték intézkedésük célját,
- valamint annak ellenére nem tájékoztatták a panasztételi lehetőségekről, hogy azt a panaszos kifejezetten kérte. Megjegyzi továbbá, hogy a mellette álló barátja a „jogsértéseket” „szóvá tette”, de „azt a választ kapta, hogy ne szóljon bele, nem őt igazoltatják”.

Panaszában megnevezte a helyszínen intézkedő rendőröket is.

II.

A rendelkezésre álló (rendőrségi) okiratokból a következők állapíthatók meg.

2010. május 14-én az Országgyűlés alakuló ülésével egy időben a Vértanúk terére két rendezvény megtartását jelentették be. Az egyiket a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom a „politikai foglyok” melletti kiállítás céljából kívánta megtartani, a másikat pedig egy lelkész, aki a résztvevőkkel együtt tiltakozni kívánt azért, mert „a Jobbik elnöke arra készült, hogy a jogerősen betiltott Magyar Gárda mellényében esküdjön fel a magyar törvényekre”¹.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság Hivatala vezetőjének 01000–105–649–7/2010. sz. tájékoztatása szerint Budapest Rendőrfőkapitánya 2010. május 14-re fokozott ellenőrzést nem rendelt el, valamint megállapítható, hogy a panaszolt eseményről „sem felvétel, sem igazoltató lap [...] nem áll rendelkezésre”.

Az intézkedést foganatosító rendőr által készített 01050/508881/2010/id. sz. jelentés tartalmazza részletesen a panaszolt esemény során történeteket.

Az említett napon 18 óra körül a két demonstráción részt vett „ellentétes érzelmű tömeg” közé rendőrsorfallal sorakozott fel, ekkor a jelenlévőket felszólították, hogy a rendezvény véget ért, távozzanak. 18 óra 10 perc körüli időben a helyszínen maradtak igazolása megkezdődött, mert ezen személyek a rendezvényt folyamatosan zavarják,

¹ http://www.nol.hu/belfold/szukkoru_tuntetes_a_garda_melleny_ellen

kiabálnak. Az intézkedő rendőr társai nevében is megjegyzi, hogy egyenruhájukon nevük, rendfokozatuk, jelvéyszámuk jól láthatóan el volt helyezve.

A rendőrök az intézkedés megkezdésekor köszöntek, igazolásra szólítottak fel 2 személyt, akik ennek eleget tettek. Ezen személyek „a rendezvényt megzavarták bekiabálásukkal”, valamint eltávolításuk is szükségesnek mutatkozott, azonban erre nem került sor, mert a rendőri felszólításnak eleget tettek. Az intézkedésről igazoltató lap készült.

„Az intézkedés alá vont elmondta, hogy panasszal nem kíván élni a rendőri intézkedéssel szemben.”

A rendőri jelentés szerint az intézkedés befejeztével a panaszos hozzájutott a rendőrök azonosító adataihoz („valószínűleg nem tudta volna olyan jól és pontosan felírni azonosítóinkat ha bármely adatunk nem kerül a birtokába”). Az intézkedés pontos menetére a rendőr nem emlékezett, valamint arra sem, hogy kapott-e a panaszos tájékoztatást „adatai rögzítésének miéértjéről”. Nem emlékszik továbbá a lakcímkártya „előkerülésének” mikéntjére sem.

A panaszost – a jelentés szerint – tájékoztatták arról is, hogy „a Bp. XIII. ker. Teve utcába[n] illetve bármely rendőri szervnél panaszt tehet”. A helyszínen történt jogsértő magatartással kapcsolatban feljelentés később nem történt.

III.

A panaszos sérelmezte, hogy nem közölték vele az intézkedés „tárgyát”, valamint nem köszöntek neki az intézkedés megkezdésekor.

Az Rtv. 20. §-a szerint a rendőrt az intézkedés során *a*) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy *b*) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőri jelentésből egyértelműen kiderül, hogy a rendőrök az intézkedés során a 20. § (1) bek. a) pontja szerint szabályosan voltak felöltözködve, őket egyértelműen lehetett azonosítani. Az események ezt azért is alátámasztják, mert a panaszos a beadványában név és pontos jelvéyszám szerint megjelölte a vele szemben intézkedő két rendőrt. A panasz ezen része tehát alaptalan.

Az ilyenkor foganatosítható intézkedésre egyébként a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 11. § (2) bekezdése ad felhatalmazást.² Megjegyzem, hogy a panaszos nem a valós tényállásnak megfelelően tett panaszt, amikor leírta, hogy ő a jelenlévőket „békítette”. A rendőri jelentésből ennek az ellenkezője derül ki.

Az igazoltatás során felvett adatoknak igazoltató lapon rögzítése nem jogellenes cselekmény, a későbbi parancsnoki mérlegelés során a panaszossal szemben szabálysértési vagy büntetőeljárás megindításának mellőzéséről döntöttek, így az igazoltató lap megsemmisítéséről a későbbiekben gondoskodni kellett. Az igazoltató lapot – a rendőri jelentés tanúsága szerint is – a törvényes határidőben megsemmisítették.

IV.

² 11.§ (2) A rendőrség és más arra illetékes szerv a rendezvény rendjének biztosításában a szervező kérésére közreműködik, a rendezvényt megzavaró személyek eltávolításáról intézkedik.

A panaszos sérelmezte azt is, hogy az intézkedés céljáról, azzal kapcsolatos panasztételi jogáról nem tájékoztatták, valamint az intézkedés során lakcímadatait is meg kellett adnia.

A Testület állásfoglalásában megjegyzi, hogy az intézkedő rendőr nem tájékoztatta a panaszost a panasztételi jogáról, mert az nem felelt meg az Rtv. 20. § követelményeinek („a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről”). A Testület állásfoglalásában sérelmezte azt is, hogy az adott tájékoztatás nem terjedt ki a Testülethez fordulás lehetőségére, valamint a nyitva álló panasztételi határidőkre.

Megjegyzem, hogy egy rendezvényt biztosító és intézkedő rendőrtől az idő szűkössége miatt az esetek legkisebb hányadában várható el, hogy az Rtv. jogorvoslatokról szóló, teljes IX. fejezetét ismertesse az érintettekkel. A rendőr által adott hiányos tájékoztatás azonban alkalmas volt arra, hogy a panasztételi lehetőségek közlésének elmaradása miatt sérüljön a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga, így a panasz ezen részének helyt adok.

Az eset összes körülményeinek alapos mérlegelése alapján megállapítható, hogy az intézkedés oka az volt, hogy a panaszos (és vélhetően társai is) a helyszínrre bejelentett másik rendezvényt bekiabálásukkal megzavarták, e tevékenységükkel pedig többszöri felszólítás ellenére nem hagytak fel. A rendőri jelentés tartalmaz is erre utaló információt, azonban az intézkedés okát a panaszossal nem a fentieknek megfelelően közölték. A rendőrnek az Rtv. 20. § (2) bekezdése alapján az intézkedés tényét és célját közölnie kell az intézkedés alá vont személlyel. Jelen esetben ez nem a törvényi előírásoknak megfelelően történt, ezáltal megsérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. Panasza ezen részének erre tekintettel helyt adok.

A rendőr az intézkedést az Rtv. 29. § (1) bekezdés felhatalmazása alapján végezte³, a feljebb már megjelölt, a rendezvény rendjével összefüggő okból. Az adatok felvételére az intézkedés során került sor, azonban az idézett § (8) bekezdése pontosan megjelöli, melyek azok az adatok, melyeket személyazonosító adatnak kell tekinteni: „az érintett személy nevét, születési helyét, születési idejét és anyja születési családi és utónevét”. Az érintett lakcíme a törvényi rendelkezés alapján nem minősül személyazonosító adatnak, így annak igazolása nem tekinthető szakszerű eljárásnak.

A fentiek alapján panasz ezen részének is helyt adok.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

³ 29. § (1) A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 20. §-a, 29. §-a, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (7) és (9) bekezdése,
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. §-a, 109. § (1) és (3) bekezdése,
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése,
- a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 11. §-a.

Budapest, 2010. augusztus „ „

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**